ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ MARCO DARMON της 11ης Δεκεμβρίου 1985 *

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Η ιατρός María Sommerlatte, συνταξιούχος υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, λαμβάνει υπ' αυτή την ιδιότητα κοινοτική σύνταξη από την οποία κρατείται ήδη εισφορά 1,35 % που καταβάλλεται στο ταμείο ασθενείας των Κοινοτήτων. Επιπλέον λαμβάνει γερμανική σύνταξη λόγω της επαγγελματικής δραστηριότητας που άσκησε πριν αναλάβει καθήκοντα στην Επιτροπή. Υπ' αυτή την ιδιότητα υπάγεται σε γερμανικό ταμείο ασθενείας, το επικουρικό ταμείο του Barmer (Barmer Ersatzkasse, στο εξής: BEK) στο οποίο καταβάλλει εισφορά 6,05 % επί της συντάξεώς της.

Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1982 οι γερμανικές εισφορές στα ταμεία υποχρεωτικής ασφάλισης ασθενείας υπολογίζονταν αποκλειστικά επί των εσόδων από τη γερμανική σύνταξη. Η κατάσταση όμως μεταβλήθηκε όταν αναθεωρήθηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου της 4ης Δεκεμβρίου 1981 περί προσαρμογής των συντάξεων για το 1982, το άρθρο 180 του γερμανικού νόμου περί ασφαλίσεως ασθενείας (Reichsversicherungsordnung, στο εξής: RVO) το οποίο, μεταξύ άλλων, επιβάλλει εισφορά από 1ης Ιανουαρίου 1983 και επί των συντάξεων που καταβάλλονται « από διεθνή ή υπερεθνικό οργανισμό ».

Για τους γερμανούς συνταξιούχους που βρίσκονται στην κατάσταση της Sommerlatte αυτό σημαίνει ότι η βάση επιβολής της εισφοράς στο ταμείο υποχρεωτικής ασφάλισης στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας καλύπτει πλέον και τα έσοδα εκ της κοινοτικής σύνταξης η οποία υπόκειται πλέον και στη γερμανική εισφορά ύψους 6,05 % επιπλέον της προαναφερθείσας ποσοστού 1,35 %.

Ο ίδιος νόμος προβλέπει πάντως τη δυνατότητα των υποχρεωτικώς ασφαλισμένων να απαλλαγούν, να μην καταβάλλουν δηλαδή διπλή εισφορά επί της κοινοτικής σύνταξης εφόσον αποδείξουν ότι είναι ασφαλισμένοι σε άλλο ταμείο. Η αίτηση απαλλαγής « υποβάλλεται στο αρμόδιο ταμείο μέχρι τις 31 Μαρτίου 1983 » (άρθρο 534 του RVO).

2. Στις 2 Μαρτίου 1983 και κατ' εφαρμογή των προαναφερθεισών διατάξεων, το BEK υπολόγισε την εισφορά της Sommerlatte βάσει των εσόδων από την κοινοτική σύνταξή της, το ύψος της οποίας του γνωστοποιήθηκε όπως είχε ζητήσει. Έτσι από 1ης Ιανουαρίου 1983 η ενδιαφερόμενη οφείλει πρόσθετη εισφορά 140 γερμανικών μάρκων περίπου μηνιαίως.

Συγκεκριμένα, η Sommerlatte, που δηλώνει ότι μόλις στις αρχές Απριλίου έλαβε γνώση του τεύχους του *Ταχυδρόμου του προσωπικού* της 8ης Μαρτίου 1983 που αναφερόταν στο περιεχόμενο των προαναφερθεισών νομοθετικών τροποποιήσεων, δεν μπόρεσε να επωφεληθεί, εντός της νόμιμης τρίμηνης προθεσμίας, της δυνατότητας απαλλαγής που προβλέπει ο γερμανός νομοθέτης. Υπό τις συνθήκες αυτές, στις 27 Αυγούστου 1983 υπέβαλε στην Επιτροπή αίτηση, κατ' εφαρμογή του άρθρου 90, παράγραφος 1, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως με την οποία ζήτησε την καταβολή χρηματικού ποσού σε αντιστάθμισμα της επελθούσας αύξησης της εισφοράς.

Η Επιτροπή απέρριψε την εν λόγω αίτηση και, στις 6 Οκτωβρίου 1983, χορήγησε στην ενά-

* Μετάφραση από τα γαλλικά.

γουσα βεβαίωση με την οποία πιστοποιείται η υπαγωγή της στο σύστημα ασθενείας των Κοινοτήτων, κατόπιν αυτού δε, στις 29 Νοεμβρίου 1983 η προσφεύγουσα υπέβαλε στο ΒΕΚ αίτηση αποχωρήσεως από το γερμανικό σύστημα, την οποία απέρριψε το ταμείο ως εκπρόθεσμη.

Με την υπό κρίση αγωγή, με την οποία αμφισβητείται η απόρριψη εκ μέρους της Επιτροπής της από 24 Δεκεμβρίου 1983 διοικητικής ενστάσεως της ενάγουσας, η τελευταία ζητεί να αναγνωριστεί η ευθύνη της Επιτροπής, η οποία δεν της έδωσε τη δυνατότητα να ασκήσει εμπρόθεσμα το δικαίωμα αποχωρήσεως από το γερμανικό σύστημα που προβλέπει η γερμανική νομοθεσία και να αποκατασταθεί η ζημία που υπέστη και εξακολουθεί να υφίσταται.

Θα εξετάσω τους ισχυρισμούς της ενάγουσας αφού όμως πρώτα τους τοποθετήσω στο πλαίσιο των σχέσεων που συνδέουν την Επιτροπή με τους υπαλλήλους οι οποίοι βρίσκονται σε παρόμοια κατάσταση.

3. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τη δικογραφία, ήδη τον Ιούλιο του 1982, και ο σύλλογος των πρώην υπαλλήλων και ορισμένοι συνταξιούχοι υπέβαλαν στην Επιτροπή τα προβλήματα που ανακύπτουν από τη γερμανική νομοθεσία.

Αρχικά η Επιτροπή συμβούλευσε τους ενδιαφερόμενους με στερεότυπο έγγραφο της 17ης Νοεμβρίου 1982, να μη δηλώσουν το ποσό της κοινοτικής σύνταξης στα γερμανικά ταμεία που τους το ζήτησαν. Με το έγγραφο εκείνο η Επιτροπή παρατηρεί ότι « οι συντάξεις που καταβάλλουν οι Ευρωπαϊκές Κοινότητες απαλλάσσονται των εθνικών επιβαρύνσεων, αμέσων ή εμμέσων, εφόσον είναι παρόμοιας φύσης με εκείνη που επιβάλλει η Κοινότητα επ' αυτών των πηγών εισοδήματος » και παραπέμπει, σχετικώς, στις διατάξεις του άρθρου 13, δεύτερη παράγραφος, του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών, σύμφωνα με το οποίο οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό των Κοινοτήτων

« απαλλάσσονται από την επιβολή εσωτερικών φόρων επί των αποδοχών, μισθών και λοιπών αμοιβών που καταβάλλονται από τις Κοινότητες ».

Οι γερμανικές αρχές από τις οποίες η Επιτροπή ζήτησε να αναθεωρήσουν τη στάση τους αντέταξαν σχετικώς την απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση 23/68, Klomp (Rec. 1969, σ. 43), σύμφωνα με την οποία και όσον αφορά το έν λόγω προνόμιο,

« πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ του φόρου που προορίζεται να καλύψει τα γενικά έξοδα των δημοσίων αρχών και της εισφοράς που προορίζεται για τη χρηματοδότηση συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως ακόμη και αν η είσπραξή της πραγματοποιείται με πρότυπο την είσπραξη των φορολογικών επιβαρύνσεων »

και, συνεπώς, ότι

« όταν η εισφορά αυτού του είδους προσδιορίζεται βάσει των εισοδημάτων του ενδιαφερομένου, τίποτε δεν εμποδίζει να λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό της βάσης επιβολής, οι μισθοί και οι αποδοχές που καταβάλλονται από την Κοινότητα » (σκέψεις 20 και 21).

Οι γερμανικές αρχές επιβεβαίωσαν στην Επιτροπή ότι οι κοινοτικοί συνταξιούχοι που καταβάλλουν εισφορές σε ταμείο ασφαλίσεως ασθενείας υποχρεούνται να δηλώσουν την κοινοτική σύνταξη που λαμβάνουν ή να ζητήσουν από το ταμείο την έξοδό τους από το σύστημα, διαφορετικά υπόκεινται σε κυρώσεις.

Η Επιτροπή που έλαβε υπό σημείωση αυτή τη θέση την 1η Μαρτίου 1983, απηύθυνε στη συνέχεια στους κοινοτικούς συνταξιούχους, οι οποίοι είχαν ενδιαφερθεί σχετικώς, δεύτερο στερεότυπο έγγραφο της 16ης Μαρτίου 1983 με το οποίο, αφού εκθέτει τις προαναφερθείσες διατάξεις του γερμανικού νόμου, καλεί τους ενδιαφερομένους να αποχωρήσουν από το γερμανικό σύστημα ή να δηλώσουν την κοινοτική τους σύνταξη. Με την προοπτική αυτή επισυνήψε στο έγγραφο βεβαίωση περί υπαγωγής του συνταξιούχου στο κοινό σύστημα ασφαλίσεως ασθενείας.

4. Υπό τις συνθήκες αυτές η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή:

— ότι παραπλάνησε τους γερμανούς συνταξιούχους λαμβάνοντας διαδοχικά δύο αντιφατικές θέσεις·

— ότι αφού άλλαξε γνώμη, παρέλειψε να ενημερώσει σχετικώς την ενάγουσα δεδομένου ότι απηύθυνε το από 16 Μαρτίου 1983 στερεότυπο έγγραφο μόνο στους γερμανούς συνταξιούχους που είχαν εκδηλώσει εξαρχής το ενδιαφέρον τους σχετικώς·

— ότι καθυστέρησε να ενημερώσει όλους τους ενδιαφερόμενους συνταξιούχους, δεδομένου ότι ο *Ταχυδρόμος του προσωπικού* της 28ης Μαρτίου δεν τους έδωσε τη δυνατότητα να αποχωρήσουν από το γερμανικό σύστημα πριν από τις 31 Μαρτίου δεδομένου ότι τους διανεμήθηκε μετά την πάροδο της εν λόγω εκ του νόμου προθεσμίας·

— ότι δεν προσέφυγε στο Δικαστήριο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 169 της Συνθήκης, κατά της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας.

Κατά την ενάγουσα, η Επιτροπή παρέβη κατ' αυτό τον τρόπο το καθήκον παροχής βοηθείας που της επιβάλλει το άρθρο 24 έναντι όλων των υπαλλήλων της, δεδομένου ότι δεν επέδειξε τη δέουσα επιμέλεια. Το πταίσμα αυτό είχε ως συνέπεια ότι η προσφεύγουσα δεν μπόρεσε να υποβάλει εμπροθέσμως τη δήλωση αποχωρήσεως από το γερμανικό σύστημα ασφάλισης ασθενείας. Η Sommerlatte υποστηρίζει εξάλλου ότι μολονότι με την από 4 Μαρτίου 1983 επιστολή ζήτησε πληροφορίες από το ΒΕΚ ως προς το κατά πόσο έχει εκ του νόμου τη δυνατότητα να απαλλαγεί της αυξήσεως της εισφοράς που επήλθε στις 2 Μαρτίου, το εν λόγω ταμείο δεν την ενημέρωσε σχετικά με τις τροποποιήσεις της σχετικής νομοθεσίας. Κατά συνέπεια η ενάγουσα ζητεί αποζημίωση μέχρι ποσοστού 6,05 % της κοινοτικής σύνταξής της.

5. Η Επιτροπή παρατηρεί προκαταρκτικώς ότι σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου 28/83, Forcheri (Συλλογή 1984, σ. 1425), το ζήτημα αν η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας διέπραξε παράβαση ή αν η Επιτροπή όφειλε ή όχι να κινήσει εξαρχής τη διαδικασία του άρθρου 169 δεν μπορεί να επιλυθεί στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας.

Κατά τα λοιπά η Επιτροπή παρατηρεί:

— ότι με τις αμφιβολίες που εξέφρασε ως προς τη νομιμότητα της γερμανικής νομοθεσίας επιδίωξε να προλάβει την άμεση αποχώρηση των ενδιαφερομένων συνταξιούχων που θα αποφευγόταν με διαπραγματεύσεις με τις γερμανικές αρχές·

— αμέσως μόλις γνώρισε την άποψη των γερμανικών αρχών, την 1η Μαρτίου 1983, ενημέρωσε εκείνους από τους συνταξιούχους που της είχαν υποβάλει την περίπτωσή τους και δεν μπορούσε να γνωρίζει αν οι άλλοι υπάγονταν ή όχι σε γερμανικό ταμείο·

— ότι η ενάγουσα όφειλε, σύμφωνα με το άρθρο 23, δεύτερη παράγραφος, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως να γνωστοποιήσει στην Επιτροπή το περιεχόμενο της από 2 Μαρτίου 1983 αποφάσεως με την οποία το ΒΕΚ την ενημέρωσε μάλλον και για τη δυνατότητα εξόδου από το γερμανικό σύστημα, ή τουλάχιστο, να της υποβάλει την περίπτωσή της μόλις έλαβε το τεύχος του *Ταχυδρόμου του προσωπικού* της 28ης Μαρτίου 1983, δεδομένου ότι το γερμανικό ταμείο παρέτεινε την προθεσμία για την αποχώρηση από το σύστημα στην περίπτωση ενός άλλου συνταξιούχου·

— ότι κατά τα λοιπά η ενάγουσα είχε ενημερωθεί για τη δυνατότητα αποχωρήσεως από το γερμανικό σύστημα με την από 18

Μαρτίου 1983 απάντηση του ΒΕΚ στις ερωτήσεις που του είχε υποβάλει με επιστολή της 4ης Μαρτίου 1983 και ότι η επαγγελματική της κατάσταση και το πανεπιστημιακό της επίπεδο της επέτρεπε να αντιληφθεί την εν λόγω απάντηση σε όλη της την έκταση.

Η Επιτροπή φρονεί δηλαδή ότι δεν παρέβη το καθήκον παροχής βοηθείας έναντι της ενάγουσας, η οποία δεν της έδωσε τη δυνατότητα να το ασκήσει κατά συγκεκριμένο τρόπο ενώ η ίδια είχε τη δυνατότητα να προστατευθεί εγκαίρως από τις συνέπειες της γερμανικής νομοθεσίας, υποβάλλοντας δήλωση αποχωρήσεως ύστερα από τις πληροφορίες που της παρέσχε το ΒΕΚ.

6. Στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας, το Δικαστήριο δεν καλείται να αποφανθεί ως προς το αν συμβιβάζεται προς το κοινοτικό δίκαιο η γερμανική νομοθεσία ούτε να επιλύσει το συγκεκριμένο πρόβλημα αν η υποχρεωτική υπαγωγή των υπαλλήλων στο σύστημα ασφαλίσεως ασθενείας των Κοινοτήτων αποκλείει κάθε υποχρέωση υπαγωγής σε σύστημα αυτού του είδους στο κράτος μέλος της εθνικότητάς τους. Το Δικαστήριο θα έπρεπε να επιλύσει αυτά τα ζητήματα μόνο αν η Επιτροπή είχε ασκήσει προσφυγή λόγω παραβάσεως βάσει του άρθρου 169 (Forcheri, σκέψη 12).

Εξάλλου, δεν νομίζω ότι η αρχική θέση της Επιτροπής που συμβούλευσε δηλαδή τους γερμανούς συνταξιούχους να μη δηλώσουν το ποσό της κοινοτικής σύνταξής τους εμφανίζει άμεση σχέση αιτιότητας με τη ζημία που υπέστη η ενάγουσα. Αν υποτεθεί ότι κατ' αυτό τον τρόπο η Επιτροπή παραπλάνησε τους ενδιαφερόμενους συνταξιούχους, άλλαξε πάντως τη στάση της στις 16 Μαρτίου 1983 ενώ η νόμιμη προθεσμία για την αποχώρηση από το σύστημα έληγε στις 31 Μαρτίου. Με άλλα λόγια και χωρίς να χρειάζεται να εκτιμηθούν οι λόγοι που προβάλλει η Επιτροπή για να δικαιολογήσει την αρχική της στάση, η υπό κρίση αγωγή αποζημιώσεως πρέπει να θεωρηθεί ότι περιορίζεται στην αιτίαση ότι η εναγομένη παρέβη το καθήκον παροχής βοηθείας που υπέχει, δεδομένου ότι παρέλειψε να ενημερώσει εγκαίρως την ενάγουσα ως προς τις συνέπειες των τροποποιήσεων της γερμανικής νομοθεσίας.

7. Τα επιχειρήματα που προβάλλει η Επιτροπή δεν νομίζω ότι πρέπει να γίνουν δεκτά.

Κατά τη συζήτηση προέκυψε ότι η Επιτροπή είχε τα μέσα — ιδίως πληροφορικής — προκειμένου να καταρτίσει, αν όχι αμέσως μετά τη θέσπιση του εν λόγω γερμανικού νόμου, τουλάχιστο το Νοέμβριο του 1982, τον πίνακα των κοινοτικών συνταξιούχων που βρίσκονταν σε κατάσταση παρόμοια με της ενάγουσας, μόνο οκτώ τον αριθμό. Εξάλλου η Επιτροπή δεν μπορούσε να αγνοεί ότι η ενάγουσα υπαγόταν στο ΒΕΚ: η τελευταία όχι μόνο το είχε δηλώσει, το 1976, στο ταμείο ασθενείας των Κοινοτήτων αλλά και του ανακοίνωσε στη συνέχεια την εκκαθάριση των ποσών που της είχε αποδώσει το γερμανικό ταμείο. Τέλος η Επιτροπή δεν μπορεί βασίμως να αμφισβητήσει ότι η συλλογική ενημέρωση των ενδιαφερομένων με τον *Ταχυδρόμο του προσωπικού* της 28ης Μαρτίου 1983 δεν ήταν ικανή να τους δώσει τη δυνατότητα, λόγω της αναπόφευκτης καθυστέρησης στη διανομή, να υποβάλλουν εμπροθέσμως, δηλαδή πριν από τις 31 Μαρτίου τη δήλωση περί αποχωρήσεως από το γερμανικό σύστημα. Σχετικώς η Επιτροπή δεν μπορεί να επικαλεστεί την παράταση της προθεσμίας που αποφάσισε το ΒΕΚ με έγγραφο της 6ης Απριλίου 1983 για έναν από τους ενδιαφερόμενους συνταξιούχους: από το έγγραφο αυτό προκύπτει συγκεκριμένα ότι ο εν λόγω υπάλληλος είχε υποβάλει, *πριν από την παρέλευση της εν λόγω προθεσμίας*, προσωρινή δήλωση αποχωρήσεως, την εκτέλεση της οποίας απλώς δέχτηκε να αναβάλει το ταμείο, προκειμένου να του δώσει περισσότερο χρόνο για να σκεφθεί το θέμα.

Επομένως η Επιτροπή, παραλείποντας να ενημερώσει την ενάγουσα συγχρόνως με τους άλλους συνταξιούχους που της είχαν υποβάλει την περίπτωσή τους ή με έγκαιρη συλλογική ενημέρωση, διέπραξε αμέλεια που παρίσταται ακόμη βαρύτερη δεδομένου ότι οι συνθήκες που δημιούργησε της επέβαλαν ιδιαίτερη επαγρύπνηση έναντι όλων των ενδιαφερομένων προσώπων. Πράγματι η απόφασή της — καίτοι καθαυτή δεν εμφανίζεται κατ' ανάγκη επιλήψιμη — να συμβουλεύσει τους ενδιαφερθέντες συνταξιούχους να περιμένουν την έκβαση των διαπραγματεύσεων που διεξάγονταν με τις γερμανικές αρχές πριν υποβάλουν δήλωση αποχωρήσεως έπρεπε να την ωθήσει, λαμβανομένης υπόψη της καθυστερήσεως που σημειώθηκε κατ' αυτό τον τρόπο σε σχέση με την αποκλειστική προθεσμία που είχε τάξει ο γερμανός νομοθέτης, να ενεργήσει τον κατάλληλο χρόνο και έναντι όλων των συνταξιούχων που είχαν καταγραφεί ή που έπρεπε να έχουν καταγραφεί, με όλη την επιμέλεια που απαιτείται εκ μέρους της διοίκησης η οποία μεριμνά για τη διαφύλαξη των οικονομικών δικαιωμάτων των υπαλλήλων της.

Πρέπει επομένως να διαπιστωθεί ότι η Επιτροπή παρέβη το καθήκον παροχής βοηθείας που της επιβάλλει το άρθρο 24 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως έναντι του υπαλλήλου, του οποίου τα εξασφαλιζόμενα από τις Κοινότητες χρηματικά δικαιώματα απειλούνταν από τη διπλή εισφορά που αποφάσισαν οι γερμανικές αρχές (βλέπε ιδίως 140/77, Verhaaf, Rec. 1978, σ. 2117, σκέψη 12). Γενικότερα, η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της χρηστής διοίκησης η οποία απαιτεί από κάθε κοινοτικό όργανο ιδιαίτερη φροντίδα έναντι των συνταξιούχων υπαλλήλων του, οι οποίοι, λόγω του ότι έπαυσαν να ασκούν τα καθήκοντά τους, έχουν αποκοπεί από το υπηρεσιακό τους περιβάλλον άρα και από τις τακτικές επαφές που θα τους επέτρεπαν να ενημερώνονται επαρκώς (υπόθεση 33 και 75/79, Kuhner, Rec. 1980, σ. 1677, σκέψη 22, και προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Mayras, σ. 1708).

Επομένως η Sommerlatte βασίμως υποστηρίζει ότι συντρέχει παράλειψη της Επιτροπής η οποία συνιστά πταίσμα και η οποία δεν της επέτρεψε να υποβάλει στο ΒΕΚ, πριν από τις 31 Μαρτίου 1983, τη δήλωση περί αποχωρήσεως από το γερμανικό σύστημα.

8. Για να απαλλαγεί από την ευθύνη της η Επιτροπή επικαλείται ίδιο πταίσμα της ενάγουσας, η οποία δεν την ενημέρωσε ως προς την προσωπική της κατάσταση ενώ το άρθρο 23, δεύτερη παράγραφος, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως ορίζει ότι:

« οποτεδήποτε αμφισβητούνται τα προνόμια και οι ασυλίες αυτές ο ενδιαφερόμενος υπάλληλος πρέπει αμέσως να αναφέρει σχετικά στην αρμόδια για τους διορισμούς αρχή ».

Ως προς αυτό το ζήτημα όμως η Επιτροπή δεν μπορεί να επικαλεστεί λυσιτελώς ούτε την από 4 Μαρτίου 1983 επιστολή της Sommerlatte προς το ΒΕΚ από την οποία συνάγεται ότι η ενάγουσα είχε ήδη τότε πληροφορηθεί το περιεχόμενο της γερμανικής νομοθεσίας ούτε τη σχετική απάντηση του ΒΕΚ η οποία δεν αποδεικνύεται ότι περιήλθε στην ενάγουσα.

Ωστόσο η Sommerlatte δεν ενημέρωσε την Επιτροπή, όπως όφειλε δυνάμει του άρθρου 23, δεύτερη παράγραφος, σχετικά με την από 2 Μαρτίου 1983 απόφαση του ΒΕΚ να υπολογίσει την εισφορά στο ταμείο ασθενείας βάσει της κοινοτικής της σύνταξης και δεν διαμαρτυρήθηκε στο εν λόγω ταμείο για το ότι καθυστέρησε να απαντήσει στην από 4 Μαρτίου επιστολή της, αν υποτεθεί ότι δεν είχε λάβει γνώση του από 18 Μαρτίου εγγράφου.

Εντούτοις η διπλή αυτή παράλειψη δεν απαλλάσσει πλήρως την Επιτροπή από τη σχετική ευθύνη. Η ευθύνη αυτή, καίτοι δεν είναι αποκλειστική, νομίζω ότι συνέβαλε κυρίως, κατά τα τρία τέταρτα όπως υπολογίζω, στην πρόκληση της ζημίας που υπέστη η Sommerlatte, η οποία ζημία δεν αμφισβητείται ότι είναι γεγενημένη και παρούσα.

9. Κατόπιν αυτών η άποψή μου είναι ότι πρέπει:

— να αναγνωριστεί ότι η Επιτροπή υποχρεούται να αποζημιώσει την ενάγουσα για τα 3/4 της υλικής ζημίας που υπέστη λόγω του ότι αναγκάζεται να συνεχίσει να καταβάλλει εισφορές στο επικουρικό γερμανικό σύστημα ασφαλίσεως ασθενείας,

— να καταδικαστεί η Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.